

Infomaterjal

RASEDATE SÕELUURING EMA VERES OLEVATE BIOKEEMILISTE MARKERITE ALUSEL: KAKSIK- JA KOLMIKTEST (DOUBLE/TRIPLE TEST)

Sõeluuringu eesmärk

Selgitatakse välja rasedad, kelle oodataval lapsel on suurenenud risk kromosoomihaigusele (eelkõige Down'i tõbi) või mõnele arenguhäirele (näit. seljaaju song).

Kuidas seda tehakse?

Raseduse 15.-16. nädalal võetakse Teilt 5 ml veeniverd. Verest määratakse 2-3 aine (näitaja) sisaldust: α -fetoproteiin (AFP), koorongonadotropiin (hCG), konjugeerimata östriool (uE3). Kahe näitaja määramisel (AFP ja hCG) on tegemist kaksiktestiga, kolme näitaja korral (AFP, hCG ja uE3) kolmik-testiga.

Riski hindamiseks sisestatakse saadud tulemused vastavasse arvutiprogrammi PRISCA. Hindamisel on olulised veel mõned andmed Teie kohta: raseduse täpne suurus, Teie kaal, vanus, suitsetamine, põetud haigused.

Mis saab edasi?

Testi tulemuse saab teada ühe nädala jooksul. Kui test ei ole korras (positiivne tulemus), informeeritakse Teid koheselt telefoni või kirja teel ja soovitatakse Teile täiendavaid uuringuid. Kui test on korras (negatiivne tulemus), saate te sellest teada järgmisel visiidil oma naistearsti või perearsti juurde.

Negatiivne tulemus

Negatiivne tulemus on normaalne. See tähendab, et tõenäosus sünnitada haiget last ei ole Teil tavalisest suurem ja täiendavaid uuringuid ei ole vaja. Testi tundlikkus ei ole 100%. Üksikutel juhtudel on normaalse tulemuse korral võimalik siiski haige lapse sünd (nn. valenegatiivne tulemus).

Positiivne tulemus

Juhul kui uuritavate näitajate väärtustes leitakse kõrvalekaldeid, hinnatakse testi tulemust positiivseks. See tähendab, et võimalus haige lapse sünniks on tavalisest suurem.

Positiivne tulemus ei tähenda ilmtingimata haige lapse sündi.

Küll aga kuulute Te nüüd kõrge riskiga naiste gruppi, kes vajab konsultatsiooni geneetiku poolt. See on oluline edasiste täiendavate uuringute määramiseks, et selgitada testi muutumise põhjus.

Täiendavad uuringud – millised need on?

- ultraheliuuring kvalifitseeritud spetsialisti juures, juhul kui testi alusel on kahtlus loote arenguanomaaliale

Infomaterjal

- loote kromosoomianalüüs, kui test näitab kõrge riski loote kromosoomihaigusele (Down'i, Edwards'i tõbi jt)
- raseduse- ja perekonnaanamneesi täpsustamine

Kas sõeluuringul avastatakse kõik kromosoomihaigused (eelkõige Down'i tõbi) ja kaasasündinud arenguhäired?

Ei. Selle testi alusel on võimalik avastada mitte rohkem kui 60%-70% kromosoomihaigusega (eelkõige Down'i tõvega) loodetest ja 80%-90% seljaaju songadest.

Mis saab siis kui lisauuringutel leitakse, et Teie tulevane laps ei ole terve?

Teile antakse võimalikult täpne informatsioon sellest konkreetsest haigusest, millega on tegemist. Selle alusel on Teil võimalik otsustada, kuidas edasi tegutseda. Loote raske patoloogia avastamise korral on võimalik vältida haige lapse sündi.

Koostas: